

چکیده:

هدف از اجرای این تحقیق تعیین میزان اثر بخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی بر دو متغیر رضایت زناشویی و تعهد زناشویی است. طرح پژوهشی از نوع نیمه تجربی با طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانشجویان متاهل بدون فرزند رشته‌های علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت در سال ۱۳۹۴ تشکیل دادند. نمونه پژوهش ۹۰ زوج بر اساس ملاک‌های ورود به پژوهش انتخاب شدند. سپس از بین این جامعه آنها که نمرات آنها یک انحراف معیار پایین‌تر از میانگین در مرحله پیش آزمون بود (۶۰ زوج) را انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰ زوج) کنترل (۳۰ زوج) جایگزین شدند بدین ترتیب تعداد کل حجم نمونه ۱۲۰ نفر بوده است. سپس قبل از اجرای مستقل (آموزش مهارت‌های ارتباطی)، کلیه آزمودنی‌های هر دو گروه در مرحله پیش آزمون به وسیله پرسشنامه‌های رضایتمندی زناشویی و تعهد زناشویی مورد اندازه‌گیری قرار گرفتند، و گروه آزمایش در معرض متغیر مستقل قرار گرفت و در گروه کنترل متغیر مستقل اجرا نشد. در پایان متغیر وابسته در هر دو گروه به وسیله پس آزمون مورد اندازه‌گیری قرار گرفت. ابزارهای به کار گرفته شده در این پژوهش شامل پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (فرم ۴۷ سوالی) و شاخص تعهد زناشویی (DCI) آدامز و جونز و آموزش مهارت‌های ارتباطی (۸ جلسه‌ای) بود. جهت تجزیه تحلیل داده‌های بدست آمده از شاخص‌های آماری و روش‌های آمار توصیفی و برای بدست آوردن فراوانی، درصد، میانگین، انحراف استاندارد، و خطای استاندارد داده‌ها و سپس از آمار استنباطی برای بدست آوردن تحلیل کوواریانس به کمک نرم افزار SPSS-۲۲ استفاده شد. نتایج تحلیل کوواریانس بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر میزان رضایت زناشویی و تعهد زناشویی دانشجویان در دو گروه آزمایش و کنترل را نشان می‌دهد. تفاوت بین دو گروه آزمایش و کنترل معنادار می‌باشد ($p < 0/01$). همچنین نتایج بررسی‌ها تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر میزان رضایت زناشویی دانشجویان در دو گروه آزمایش و کنترل را نشان می‌دهد تفاوت بین دو گروه آزمایش و کنترل معنادار می‌باشد ($p < 0/01$). در همین راستا نتایج نشان داد که آموزش مهارت‌های ارتباطی به طور معنادار موجب بهبود تعهد زناشویی؛ از جمله تعهد به همسر (شخصی): تعهد به ازدواج (اخلاقی) و احساس تعهد (ساختاری) دانشجویان شده است ($p < 0/01$). براساس نتایج حاصله، زوج‌های گروه آزمایش در هر دو متغیر رضایت زناشویی و تعهد زناشویی نسبت به گروه گواه، تغییر معنادار نشان دادند و هر دو متغیر افزایش پیدا کردند. آموزش مهارت‌های ارتباطی را می‌توان برای افزایش رضایت مندی زناشویی و تعهد زناشویی در زوج‌ها مورد استفاده قرار داد تا بدین وسیله استحکام و بقاء زندگی زناشویی افزایش یابد.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت‌های ارتباطی، رضایت زناشویی، تعهد زناشویی